

مهماب صمدی

Samadi.m@arc-orde.ir

کارشناس ارشد بیوتکنولوژی گیاهی

مرکز تحقیقات کاربردی و تولید بذر، شرکت توسعه کشت دانه‌های روغنی

انتقال مقاومت به بیماری از *B. napus* به کانولا و استفاده از قیپ جدید

Introgression of disease resistance from *Brassica nigra* into canola using a new-type *B. napus*

جدید به پاتوژن‌های ۳ و ۵X و به طور بالقوه به دیگر پاتوژن‌های جدید بسیار مقاوم است، صورت گرفت. در مرحله بعد ژن مقاوم جدید به منطقه ژنومی نزدیک به ژن مقاومت RhCr6 که قبل مشخص شده بود، منتقل شد. بخش بعدی پژوهه بر روی انتقال ژن مقاومت در برابر هر دو بیماری از لاین مقاوم *B. nigra* CR2716 به لاین کانولا *B. napus* DH 16156 متمرکز بود. لاین‌های اصلاحی برای مقاومت به پاتوژن‌های ۳ و ۵X ریشه گریزی تست شدند و انتخاب به کمک مارکر بر روی هر نسل انجام شد. وجود یک ژن منفرد در کنترل مقاومت در برابر ریشه گریزی تأیید شد. مطالعات مشابهی برای ساق سیاه با مقاومت به گیاه شناسایی شده در همه جمعیت‌ها انجام شد. چهار فنوتیپ برای مقاومت به دو جدایه *L. maculans* در اکثر جمعیت‌ها مشاهده شد، که نشان می‌دهد مقاومت به ساق سیاه احتمالاً توسط ژن‌های مختلف کنترل می‌شود. در نهایت در این پژوهه به طور موقوفیت آمیز کنترل در بیماری از خردل سیاه ایجاد شدند. در آینده، تولید کنندگان دو بیماری از اصلاحی *B. napus* جدید با منشأ مقاومت در برابر هر لاین‌های اصلاحی کانولا با ژن‌های مقاومت جدید که کانولا می‌توانند ارقام کانولا با ژن‌های مقاومت جدید که زیان‌های اقتصادی ناشی از بیماری‌ها در آن‌ها کاهش خواهد یافت را کشت دهند. منبع:

Yu, F., Peng, G., Gossen, B., Vail, S. 2019.
Introgression of disease resistance from *Brassica nigra* into canola using a new-type *B. napus*,(Final Report).
Agriculture and Agri-Food Canada, Saskatoon SK.

دو بیماری مهم کانولا شامل ریشه گریزی (clubroot) ناشی از *Plasmodiophora brassicae* و ساق سیاه (blackleg) ناشی از *Leptosphaeria maculans* تهدید جدی برای تولید کلزا هستند. جهت مدیریت این بیماری‌ها منابع جدید مقاومت مورد نیاز است، چرا که بر پایه گزارش‌ها، جمعیت‌های این پاتوژن‌ها قادر به غلبه بر مقاومت ارقام کانولا مقاوم به هر دو بیماری هستند. محققان مرکز کشاورزی و کشاورزی-غذا کانادا (AAFC) در ساسکاٹون با استفاده از لاین‌های خردل سیاه (*Brassica nigra*) که اخیراً مقاومت آن‌ها در برابر هر دو بیماری شناسایی شده است، بررسی چهار ساله انجام داده‌اند. لاین‌های مورداستفاده در این بررسی هرگز در برنامه‌های اصلاحی کانولا و خردل برای مقاومت در برابر بیماری استفاده نشدند، این نشان می‌دهد که این لاین‌ها منبع منحصر به‌فرد و جدیدی از مواد گیاهی برای ایجاد مقاومت به هر ژن‌های مقاومت در برابر ریشه گریزی و موقعیت ژنتیکی هر ژن مقاومت در لاین *B. nigra* CR2716 (بسیار مقاوم در برابر هر دو بیماری ریشه گریزی و ساق سیاه) و ایجاد لاین‌های اصلاحی *B. napus* با مقاومت در برابر هر دو بیماری ریشه گریزی و ساق سیاه بود. در این مطالعه، ابتدا نقشه‌یابی ژنتیکی مقاومت ریشه گریزی در لاین *B. nigra* CR2716 انجام شد. در ادامه تست تأیید اینکه مقاومت توسط یک ژن غالب کنترل می‌شود و این ژن مقاوم